

חשבון דיפרנציאלי לתלמידי כלכלה וניהול - תרגול חוקי חזקות, שורשים ולוגים

- ☒ אין הכתוב בקובץ זה מחליף את הכתוב ביחידות הלימוד.
- ☒ אין הכתוב בקובץ והתרגילים המוצעים בו מעידים על אופי ו/או תוכן בחינת הגמר.
- ☒ הדרך המוצגת כאן היא דרך אחת לפתרון הבעיה אין זה אומר שאם פתרת בדרך שונה זו אינה הדרך הנכונה. אני ממליצה להתייעץ איתי.
- ☒ קריאת פתרונות התרגילים, אינה תחליף לפתירתם או פתירת תרגילים אחרים. שימוש כזה בקבצים אלה, לא יועיל לתהליך הלמידה שלך.
- ☒ במידה והינכם מוצאים טעות בפתרון אחת מהשאלות אנא שילחו לי דוא"ל בנושא זה.

עבודה פורייה ומהנה ☺ יפית

חוקי חזקות (עמוד 66 סעיף 66 יחידות 1-2)

א. $(a \cdot b)^x = a^x \cdot b^x$

ב. $\left(\frac{a}{b}\right)^x = \frac{a^x}{b^x}$

ג. $a^{-x} = \frac{1}{a^x}$

ד. $a^x \cdot a^y = a^{x+y}$

ה. $\frac{a^x}{a^y} = a^{x-y}$

ו. $a^0 = 1$

ז. $(a^x)^y = a^{x \cdot y}$

ח. $a^{\frac{x}{y}} = \sqrt[y]{a^x} = \left(\sqrt[y]{a}\right)^x$

חוקי חזקות

1. $a^5 \cdot a^8 = a^{5+8} = a^{13}$
2. $a^5 \cdot a^{12} = a^{5+12} = a^{17}$
3. $a^3 \cdot a^4 \cdot a^7 = a^{3+4+7} = a^{14}$
4. $a^{10} \cdot a^4 \cdot a^{20} \cdot a^6 = a^{10+4+20+6} = a^{40}$
5. $\frac{a^{10}}{a^4} = a^{10-4} = a^6$
6. $\frac{a^{20}}{a^{16}} = a^{20-16} = a^4$
7. $\frac{a^{10}}{a^{20}} = a^{10-20} = a^{-10} = \frac{1}{a^{10}}$

$$8. \frac{a^{10} \cdot b}{a^4 \cdot b^3} = \frac{a^{10}}{a^4} \cdot \frac{b}{b^3} = a^{10-4} \cdot b^{1-3} = a^6 \cdot b^{-2} = a^6 \cdot \frac{1}{b^2} = \frac{a^6}{b^2}$$

$$9. \frac{b^2 \cdot a^{10} \cdot c^6}{c^6 \cdot a^4 \cdot b} = \frac{a^{10} \cdot b^2 \cdot c^6}{a^4 \cdot b \cdot c^6} = \frac{a^{10}}{a^4} \cdot \frac{b^2}{b} \cdot \frac{c^6}{c^6} = a^{10-4} \cdot b^{2-1} \cdot c^{6-6} = a^6 \cdot b^1 \cdot c^0 = a^6 \cdot b$$

$$10. \frac{(b^2)^6}{(b^4)^2} = \frac{b^{2 \cdot 6}}{b^{4 \cdot 2}} = \frac{b^{12}}{b^8} = b^{12-8} = b^4$$

$$11. \left(\frac{b^6}{b^4} \right)^3 = \frac{b^{6 \cdot 3}}{b^{4 \cdot 3}} = \frac{b^{18}}{b^{12}} = b^{18-12} = b^6$$

$$12. \frac{(b^6)^9 \cdot (b^5)^8}{(b^4)^3} = \frac{b^{6 \cdot 9} \cdot b^{5 \cdot 8}}{b^{4 \cdot 3}} = \frac{b^{54} \cdot b^{40}}{b^{12}} = \frac{b^{54+40}}{b^{12}} = \frac{b^{94}}{b^{12}} = b^{94-12} = b^{82}$$

$$13. \frac{(b^6 \cdot a^8)^9}{(b^2 \cdot a^3)^4} = \frac{(b^6)^9 \cdot (a^8)^9}{(b^2)^4 \cdot (a^3)^4} = \frac{b^{6 \cdot 9} \cdot a^{8 \cdot 9}}{b^{2 \cdot 4} \cdot a^{3 \cdot 4}} = \frac{b^{54} \cdot a^{72}}{b^8 \cdot a^{12}} = \frac{b^{54}}{b^8} \cdot \frac{a^{72}}{a^{12}} = b^{54-8} \cdot a^{72-12} = b^{46} \cdot a^{60}$$

$$14. \frac{(b^{14} \cdot a^{11})^{16} (b^9 \cdot a^{19})^{15}}{(b^{44} \cdot a^{57})^8} = \frac{(b^{14})^{16} (a^{11})^{16} (b^9)^{15} (a^{19})^{15}}{(b^{44})^8 (a^{57})^8} = \frac{b^{224} a^{176} b^{135} a^{285}}{b^{352} a^{456}} = \frac{b^{359} a^{461}}{b^{352} a^{456}} = \frac{b^{359} a^{461}}{b^{352} a^{456}} = b^7 a^5$$

$$15. \left(\frac{2}{3} \right)^4 = \frac{2^4}{3^4} = \frac{16}{81}$$

$$16. \left(\frac{2}{3} \right)^{-4} = \left(\frac{3}{2} \right)^4 = \frac{3^4}{2^4} = \frac{81}{16}$$

$$17. 27^{\frac{1}{3}} = (3^3)^{\frac{1}{3}} = 3$$

$$18. 24^{\frac{1}{2}} \cdot 6^{\frac{1}{2}} = (24 \cdot 6)^{\frac{1}{2}} = 144^{\frac{1}{2}} = \sqrt{144} = 12$$

$$19. 125^{\frac{2}{3}} = \sqrt[3]{(125)^2} = (\sqrt[3]{125})^2 = 5^2 = 25$$

$$20. 16^{-\frac{3}{4}} = \frac{1}{16^{\frac{3}{4}}} = \frac{1}{(\sqrt[4]{16})^3} = \frac{1}{2^3} = \frac{1}{8}$$

$$21. \sqrt{18} \cdot \sqrt{2} = \sqrt{18 \cdot 2} = \sqrt{36} = 6$$

$$22. \sqrt[3]{32} \cdot \sqrt[3]{2} = \sqrt[3]{32 \cdot 2} = \sqrt[3]{64} = 4$$

23. אם $7^x = 81$ מהו הערך של $7^{-0.25x}$?

$$7^{-0.25x} = (7^x)^{-0.25} = (7^x)^{-\frac{1}{4}} = (81)^{-\frac{1}{4}} = \frac{1}{(81)^{\frac{1}{4}}} = \frac{1}{\sqrt[4]{81}} = \frac{1}{3}$$

24. אם $13^{-x} = \frac{1}{9}$ מהו הערך של $13^{-1.5x+2}$?

$$\begin{aligned} 13^{-1.5x+2} &= 13^{-1.5x} \cdot 13^2 = (13^{-x})^{1.5} \cdot 13^2 = \left(\frac{1}{9}\right)^{1.5} \cdot 13^2 = \left(\frac{1}{9}\right)^{\frac{3}{2}} \cdot 13^2 = (9^{-1})^{\frac{3}{2}} \cdot 13^2 = \\ &= (9)^{-\frac{3}{2}} \cdot 13^2 = (3^2)^{-\frac{3}{2}} \cdot 13^2 = 3^{-\frac{2 \cdot 3}{2}} \cdot 13^2 = 3^{-3} \cdot 13^2 = \frac{1}{3^3} \cdot 13^2 = \frac{13^2}{3^3} \end{aligned}$$

דוגמאות - משוואה מעריכית:

1. $27^x = \sqrt[3]{81}$

$$27^x = \sqrt[3]{81} \quad \rightarrow \quad (3^3)^x = (3^4)^{\frac{1}{3}} \quad \rightarrow \quad 3^{3x} = 3^{\frac{4}{3}} \quad \rightarrow \quad 3x = \frac{4}{3}$$

$$x = \frac{4}{9}$$

2. $3^{x-2} = \sqrt{27}$

$$3^{x-2} = \sqrt{27} \quad \rightarrow \quad 3^{x-2} = 3^{\frac{3}{2}} \quad \rightarrow \quad x-2 = \frac{3}{2} \quad x = 3.5$$

3. $27^{\frac{1}{x}} = 3\sqrt{3}$

$$27^{\frac{1}{x}} = 3\sqrt{3} \quad \rightarrow \quad (3^3)^{\frac{1}{x}} = 3 \cdot 3^{\frac{1}{2}} \quad \rightarrow \quad 3^{\frac{3}{x}} = 3^{\frac{3}{2}} \quad \rightarrow \quad \frac{3}{x} = \frac{3}{2}$$

$$x = 2$$

4. $\left(\frac{1}{16}\right)^{x-2} = \left(\frac{1}{8}\right)^{3+x}$

$$\left(\frac{1}{16}\right)^{x-2} = \left(\frac{1}{8}\right)^{3+x} \rightarrow (2^{-4})^{x-2} = (2^{-4})^{3+x} \rightarrow 2^{-4(x-2)} = 2^{-3(3+x)}$$

$$-4(x-2) = -3(3+x) \rightarrow -4x+8 = -9-3x \rightarrow x=17$$

$$\left(\frac{4}{49}\right)^{8-x} = \left(\frac{7}{2}\right)^{3x+1} \quad .5$$

$$\left(\frac{4}{49}\right)^{8-x} = \left(\frac{7}{2}\right)^{3x+1} \rightarrow \left(\frac{2}{7}\right)^{2(8-x)} = \left(\frac{7}{2}\right)^{3x+1} \rightarrow \left(\frac{7}{2}\right)^{-2(8-x)} = \left(\frac{7}{2}\right)^{3x+1}$$

$$-2(8-x) = 3x+1 \rightarrow -16+2x = 3x+1 \rightarrow x = -17$$

פתירת משוואות הדורשות שימוש בחוקי חזקות:

$$a^3 = 36 \quad .1$$

$$a^3 = 36 \rightarrow (a^3)^{\frac{1}{3}} = (36)^{\frac{1}{3}} \rightarrow a = (36)^{\frac{1}{3}} \rightarrow a = \sqrt[3]{36} \quad \text{או} \quad a = (6^2)^{\frac{1}{3}} = 6^{\frac{2}{3}}$$

$$a^{\frac{2}{3}} = 4 \quad .2$$

$$a^{\frac{2}{3}} = 4 \rightarrow \left(a^{\frac{2}{3}}\right)^{\frac{3}{2}} = (4)^{\frac{3}{2}} \rightarrow a = (\sqrt{4})^3 = 2^3 = 8 \quad \text{או} \quad a = \sqrt{4^3} = \sqrt{64} = 8$$

$$\frac{1}{a^2} = 4 \quad .3$$

$$\frac{1}{a^2} = 4 \rightarrow a^{-2} = 4 \rightarrow (a^{-2})^{-\frac{1}{2}} = (4)^{-\frac{1}{2}} \rightarrow a = 4^{-\frac{1}{2}} = \frac{1}{4^{\frac{1}{2}}} = \frac{1}{\sqrt{4}} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{\sqrt{a^3}} = 8 \quad .4$$

$$\frac{1}{\sqrt{a^3}} = 8 \rightarrow \frac{1}{a^{\frac{3}{2}}} = 8 \rightarrow a^{-\frac{3}{2}} = 8 \rightarrow \left(a^{-\frac{3}{2}}\right)^{-\frac{2}{3}} = (8)^{-\frac{2}{3}} \rightarrow$$

$$a = 8^{-\frac{2}{3}} = \frac{1}{8^{\frac{2}{3}}} = \frac{1}{(\sqrt[3]{8})^2} = \frac{1}{(\sqrt[3]{2^3})^2} = \frac{1}{2^2} = \frac{1}{4}$$

$$a^4 \left(\frac{1}{9}\right)^4 = \frac{1}{16} \quad .5$$

$$a^4 \left(\frac{1}{9}\right)^4 = \frac{1}{16} \rightarrow \left(\frac{a}{9}\right)^4 = \frac{1}{16} \rightarrow \left[\left(\frac{a}{9}\right)^4\right]^{\frac{1}{4}} = \left(\frac{1}{16}\right)^{\frac{1}{4}} \rightarrow \frac{a}{9} = \left(\frac{1}{16}\right)^{\frac{1}{4}} \rightarrow$$

$$\frac{a}{9} = \left(\frac{1}{2^4}\right)^{\frac{1}{4}} \rightarrow \frac{a}{9} = (2^{-4})^{\frac{1}{4}} \rightarrow \frac{a}{9} = 2^{-1} \rightarrow a = 9 \cdot 2^{-1} = \frac{9}{2} = 4\frac{1}{2}$$

$$\left(1 - \frac{r}{100}\right)^5 = \frac{1}{2} \quad .6$$

$$\left(1 - \frac{r}{100}\right)^5 = \frac{1}{2} \Rightarrow \left[\left(1 - \frac{r}{100}\right)^5\right]^{\frac{1}{5}} = \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{1}{5}} \Rightarrow 1 - \frac{r}{100} = \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{1}{5}} \Rightarrow$$

$$\frac{r}{100} = 1 - \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{1}{5}} \Rightarrow r = 100 \left[1 - \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{1}{5}}\right] \Rightarrow r = 100 \left[1 - \sqrt[5]{\frac{1}{2}}\right] \cong 100 \cdot 0.129 \cong 12.9$$

$$\left(1 + \frac{r}{100}\right)^6 \left(1 - \frac{r}{100}\right)^6 = \frac{1}{2} \quad .7$$

$$\left(1 + \frac{r}{100}\right)^6 \left(1 - \frac{r}{100}\right)^6 = \frac{1}{2} \Rightarrow \left[\left(1 + \frac{r}{100}\right)\left(1 - \frac{r}{100}\right)\right]^6 = \frac{1}{2} \Rightarrow$$

$$\left[\left(1 + \frac{r}{100}\right)\left(1 - \frac{r}{100}\right)\right]^6 = \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{1}{6}} \Rightarrow \left(1 + \frac{r}{100}\right)\left(1 - \frac{r}{100}\right) = \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{1}{6}} \Rightarrow$$

המעבר לשורה הבאה יכול להיעשות בשתי דרכים: 1. פתיחת סוגריים 2. על פי נוסחת הריבועים של כפל מקוצר.

$$1 - \left(\frac{r}{100}\right)^2 = \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{1}{6}} \Rightarrow \left(\frac{r}{100}\right)^2 = 1 - \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{1}{6}} \Rightarrow \frac{r}{100} = \sqrt{1 - \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{1}{6}}} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow r = 100 \sqrt{1 - \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{1}{6}}} \cong 100 \cdot 0.33 \cong 33$$

חוקי לוגריתמים (סעיף 90 עמוד 87 יחידות 1-2)

$$1. \log_a xy = \log_a x + \log_a y$$

$$2. \log_a \left(\frac{x}{y}\right) = \log_a x - \log_a y$$

$$3. \log_a (x^b) = b \log_a x$$

$$4. a^{\log_a x} = x$$

$$5. \log_a x = \frac{\log_b x}{\log_b a}$$

מעבר מבסיס לבסיס

$$6. \log_a x = \frac{1}{\log_x a}$$

חוקי לוגריתמים:

1. $\log_{10} \frac{1}{100} = \log_{10} (100)^{-1} = \log_{10} (10^2)^{-1} = \log_{10} (10^{-2}) = -2 \log_{10} (10) = -2$
2. $\log_4 (-16) =$ אין פתרון
3. $\log_{81} \sqrt{3} = \log_{81} 3^{\frac{1}{2}} = \frac{1}{2} \log_{81} 3 = \frac{1}{2} \cdot \frac{\log_3 3}{\log_3 81} = \frac{1}{2} \cdot \frac{\log_3 3}{\log_3 3^4} = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{4} = \frac{1}{8}$
4. $\log_{15} (\sqrt[7]{225})^{13} = \log_{15} (\sqrt[7]{3^2 5^2})^{13} = \log_{15} \left((3 \cdot 5)^{\frac{2}{7}} \right)^{13} = \log_{15} (3 \cdot 5)^{\frac{26}{7}} = \log_{15} (15)^{\frac{26}{7}} =$
 $= \frac{26}{7} \log_{15} (15) = \frac{26}{7} = 3 \frac{5}{7}$
5. $\log_3 \frac{1}{\sqrt[9]{9}} = \log_3 \frac{1}{\sqrt[9]{3^2}} = \log_3 \left[\frac{1}{(3^2)^{\frac{1}{9}}} \right] = \log_3 \left[\frac{1}{3^{\frac{2}{9}}} \right] = \log_3 \left[3^{-\frac{2}{9}} \right] = -\frac{2}{9} \log_3 3 = -\frac{2}{9}$
6. $\log_2 80 + \log_2 24 - \log_2 15 = \log_2 (80 \cdot 24) - \log_2 15 = \log_2 \left(\frac{80 \cdot 24}{15} \right) = \log_2 128 =$
 $= \log_2 2^7 = 7 \log_2 2 = 7$
7. $\log_3 891 - \log_3 100 + \log_3 300 - \log_3 11 = \log_3 \left(\frac{891}{100} \right) + \log_3 300 - \log_3 11 =$
 $= \log_3 \left(\frac{891 \cdot 300}{100} \right) - \log_3 11 = \log_3 \left(\frac{891 \cdot 300}{100 \cdot 11} \right) = \log_3 \left(\frac{891 \cdot 3}{11} \right) = \log_3 243 = \log_3 3^5 =$
 $= 5 \log_3 3 = 5$
8. $2 \log_3 15 + 6 \log_3 6 - 2 \log_3 40 = \log_3 (15)^2 + \log_3 (6)^6 - \log_3 (40)^2 =$
 $= \log_3 \left(\frac{15^2 \cdot 6^6}{40^2} \right) = \log_3 \left(\frac{(3 \cdot 5)^2 \cdot 6^6}{(2^3 \cdot 5)^2} \right) = \log_3 \left(\frac{3^2 \cdot 5^2 \cdot (2 \cdot 3)^6}{(2^3)^2 \cdot 5^2} \right) = \log_3 \left(\frac{3^2 \cdot 5^2 \cdot 2^6 \cdot 3^6}{2^6 \cdot 5^2} \right) =$
 $= \log_3 \left(\frac{3^2 \cdot 5^2 \cdot 2^6 \cdot 3^6}{2^6 \cdot 5^2} \right) = \log_3 (3^2 \cdot 3^6) = \log_3 (3^{2+6}) = \log_3 (3^8) = 8 \log_3 3 = 8$
9. $\log_2 288 - \frac{2}{5} \log_2 243 = \log_2 288 - \log_2 243^{\frac{2}{5}} = \log_2 (2^5 \cdot 3^2) - \log_2 (3^5)^{\frac{2}{5}} =$
 $= \log_2 (2^5 \cdot 3^2) - \log_2 \left(3^{\frac{2 \cdot 5}{5}} \right) = \log_2 (2^5 \cdot 3^2) - \log_2 (3^2) = \log_2 \left(\frac{2^5 \cdot 3^2}{3^2} \right) = \log_2 2^5 =$
 $= 5 \log_2 2 = 5$
10. $\frac{3}{4} \log_{\sqrt[4]{10}} 1296 - 2 \log_{\sqrt[4]{10}} 125 + 3 \log_{\sqrt[4]{10}} 50 - \log_{\sqrt[4]{10}} 120 =$

$$\begin{aligned}
 &= \log_{\sqrt[3]{10}} (1296)^{\frac{3}{4}} - \log_{\sqrt[3]{10}} (125)^2 + \log_{\sqrt[3]{10}} (50)^3 - \log_{\sqrt[3]{10}} 120 = \\
 &= \log_{\sqrt[3]{10}} (2^4 \cdot 3^4)^{\frac{3}{4}} - \log_{\sqrt[3]{10}} (5^3)^2 + \log_{\sqrt[3]{10}} (5^2 \cdot 2)^3 - \log_{\sqrt[3]{10}} (3 \cdot 5 \cdot 2^3) = \\
 &= \log_{\sqrt[3]{10}} (2 \cdot 3)^{\frac{3 \cdot 4}{4}} - \log_{\sqrt[3]{10}} (5^6) + \log_{\sqrt[3]{10}} (5^2)^3 \cdot 2^3 - \log_{\sqrt[3]{10}} (3 \cdot 5 \cdot 2^3) = \\
 &= \log_{\sqrt[3]{10}} (2 \cdot 3)^3 - \log_{\sqrt[3]{10}} (5^6) + \log_{\sqrt[3]{10}} (5^6 \cdot 2^3) - \log_{\sqrt[3]{10}} (3 \cdot 5 \cdot 2^3) = \\
 &= \log_{\sqrt[3]{10}} \left[\frac{2^3 \cdot 3^3}{5^6} \right] + \log_{\sqrt[3]{10}} (5^6 \cdot 2^3) - \log_{\sqrt[3]{10}} (3 \cdot 5 \cdot 2^3) = \\
 &= \log_{\sqrt[3]{10}} \left[\frac{2^3 \cdot 3^3 \cdot 5^6 \cdot 2^3}{5^6} \right] - \log_{\sqrt[3]{10}} (3 \cdot 5 \cdot 2^3) = \log_{\sqrt[3]{10}} \left[\frac{2^3 \cdot 3^3 \cdot 5^6 \cdot 2^3}{5^6 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 2^3} \right] = \log_{\sqrt[3]{10}} \left[\frac{2^6 \cdot 3^3 \cdot 5^6}{5^7 \cdot 3 \cdot 2^3} \right] = \\
 &= \log_{\sqrt[3]{10}} \left[\frac{2^6 \cdot 3^3 \cdot 5^6}{5^7 \cdot 3 \cdot 2^3} \right] = \log_{\sqrt[3]{10}} \left[\frac{2^3 \cdot 3^2}{5} \right] = \log_{\sqrt[3]{10}} 9.6
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 11. \log_3 648 - \frac{3}{7} (\log_3 768 - \log_3 6) &= \log_3 648 - \frac{3}{7} \left(\log_3 \frac{768}{6} \right) = \log_3 648 - \frac{3}{7} (\log_3 128) = \\
 &= \log_3 648 - \log_3 (128)^{\frac{3}{7}} = \log_3 (2^3 \cdot 3^4) - \log_3 (2^7)^{\frac{3}{7}} = \log_3 (2^3 \cdot 3^4) - \log_3 \left(2^{\frac{3 \cdot 7}{7}} \right) = \\
 &= \log_3 (2^3 \cdot 3^4) - \log_3 (2^3) = \log_3 (2^3 \cdot 3^4) - \log_3 (2^3) = \log_3 \left(\frac{2^3 \cdot 3^4}{2^3} \right) = \log_3 (3^4) = \\
 &= 4 \log_3 3 = 4
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 12. 2 \log_{\frac{2}{3}} 16 - 4 \log_{\frac{2}{3}} 9 &= \log_{\frac{2}{3}} (16)^2 - \log_{\frac{2}{3}} (9)^4 = \log_{\frac{2}{3}} (2^4)^2 - \log_{\frac{2}{3}} (3^2)^4 = \\
 &= \log_{\frac{2}{3}} 2^8 - \log_{\frac{2}{3}} 3^8 = \log_{\frac{2}{3}} \left(\frac{2^8}{3^8} \right) = \log_{\frac{2}{3}} \left(\frac{2}{3} \right)^8 = 8 \log_{\frac{2}{3}} \left(\frac{2}{3} \right) = 8
 \end{aligned}$$

$$13. \frac{\log 216 - \log 8}{\log 81} = \frac{\log \left(\frac{216}{8} \right)}{\log 81} = \frac{\log 27}{\log 81} = \frac{\log 3^3}{\log 3^4} = \frac{3 \log 3}{4 \log 3} = \frac{3}{4}$$

$$14. \frac{\log 405 + \log 3 - \log 5}{\log 18 - \log 2 + \log 243} = \frac{\log \left(\frac{405 \cdot 3}{5} \right)}{\log \left(\frac{18 \cdot 243}{2} \right)} = \frac{\log(243)}{\log(2187)} = \frac{\log(3^5)}{\log(3^7)} = \frac{5 \log(3)}{7 \log(3)} = \frac{5}{7}$$

$$15. 5^{2 \log_5 x} = 5^{\log_5 x^2} = x^2$$

$$16. 3^{\frac{1}{4} \log_3 625} = 3^{\log_3 (625)^{\frac{1}{4}}} = (625)^{\frac{1}{4}} = (5^4)^{\frac{1}{4}} = 5$$

$$17. \sqrt[5]{8^{\frac{1}{4} \log_2 h^5}} = \left(8^{\frac{1}{5}}\right)^{\frac{1}{4} \log_2 h^5} = 8^{\log_2 (h^5)^{\frac{1}{20}}} = 8^{\log_2 \left(h^{\frac{5}{20}}\right)} = (2^3)^{\log_2 \left(h^{\frac{5}{20}}\right)} = 2^{3 \log_2 \left(h^{\frac{5}{20}}\right)} = 2^{\log_2 \left(h^{\frac{5}{20}}\right)^3} =$$

$$= 2^{\log_2 \left(h^{\frac{15}{20}}\right)} = h^{\frac{15}{20}} = h^{\frac{3}{4}}$$

$$18. 100^{\frac{1}{8} \log \frac{k}{2}} = 100^{\log \left(\frac{k}{2}\right)^{\frac{1}{8}}} = (10^2)^{\log \left(\frac{k}{2}\right)^{\frac{1}{8}}} = 10^{2 \log \left(\frac{k}{2}\right)^{\frac{1}{8}}} = 10^{\log \left(\frac{k}{2}\right)^{\frac{2}{8}}} = \left(\frac{k}{2}\right)^{\frac{2}{8}}$$

19. נתון: $\log 2 = a$, $\log 3 = b$, מהו $\log_3 10$?

$$\log_3 10 = \frac{\log 10}{\log 3} = \frac{\log(2 \cdot 5)}{\log 3} = \frac{\log 2 + \log 5}{\log 3} = \frac{a + \log 5}{b}$$

20. נתון: $\log 2 = a$, $\log 3 = b$, מהו $\log_{\sqrt{3}} 8$?

$$\log_{\sqrt{3}} 8 = \frac{\log 8}{\log \sqrt{3}} = \frac{\log(2)^3}{\log(3)^{\frac{1}{2}}} = \frac{3 \log(2)}{\frac{1}{2} \log(3)} = \frac{3a}{\frac{1}{2} \cdot b} = \frac{3a}{\frac{b}{2}} = \frac{6a}{b}$$

דוגמאות - משוואה לוגריתמית:

$$\log_{27} x \cdot \log_{\frac{1}{27}} x \cdot \log_{27} \left(\frac{1}{x} \right) = -8 \quad 1.$$

בעזרת הנוסחה להחלפת בסיס נעבור בלוגריתם האמצעי מבסיס $\frac{1}{27}$ לבסיס 27:

$$\log_{\frac{1}{27}} x = \frac{\log_{27} x}{\log_{27} \left(\frac{1}{27} \right)} = \frac{\log_{27} x}{\log_{27} (27^{-1})} = \frac{\log_{27} x}{(-1) \log_{27} 27} = -\log_{27} x$$

$$\log_{27} \left(\frac{1}{x} \right) = \log_{27} 1 - \log_{27} x = -\log_{27} x \quad \text{כעת נפשט את הלוגריתם הימני:}$$

$$\log_{27} x \cdot (-\log_{27} x) \cdot (-\log_{27} x) = -8 \quad \left(\log_{27} x \right)^3 = -8 \quad \log_{27} x = -2 \quad \leftarrow$$

$$x = 3^{-6} \quad \leftarrow \quad x = 27^{-2}$$

$$\log_a x + \log_{a^2} x + \log_a (x^2) = 14 \quad 2.$$

בעזרת הנוסחה להחלפת בסיס נעבור בלוגריתם האמצעי מבסיס a^2 לבסיס a :

$$\log_{a^2} x = \frac{\log_a x}{\log_a a^2} = \frac{\log_a x}{2 \cdot \log_a a} = \frac{\log_a x}{2}$$

$$\log_a (x^2) = 2 \cdot \log_a x \quad \text{כעת נפשט את הלוגריתם הימני:}$$

$$\log_a x + \frac{\log_a x}{2} + 2 \log_a x = 14 \quad \leftarrow \quad 2 \cdot \log_a x + \log_a x + 4 \log_a x = 28$$

$$7 \log_a x = 28 \quad \leftarrow$$

$$\log_a x = 4 \quad \leftarrow \quad x = a^4$$

$$\log_a x + \log_{\sqrt{a}} x + \log_a (x^2) = 2.5 \quad 3.$$

בעזרת הנוסחה להחלפת בסיס נעבור בלוגריתם האמצעי מבסיס \sqrt{a} לבסיס a :

$$\log_{\sqrt{a}} x = \frac{\log_a x}{\log_a \sqrt{a}} = \frac{\log_a x}{\log_a a^{\frac{1}{2}}} = \frac{\log_a x}{\frac{1}{2} \cdot \log_a a} = \frac{\log_a x}{\frac{1}{2}} = 2 \log_a x$$

$$\log_a (x^2) = 2 \cdot \log_a x \quad \text{כעת נפשט את הלוגריתם הימני, על פי כללי לוגים:}$$

$$\log_a x + 2 \log_a x + 2 \log_a x = 2.5 \quad \leftarrow \quad 5 \log_a x = 2.5 \quad \leftarrow \quad \log_a x = 0.5 \quad \leftarrow$$

$$x = a^{0.5} = \sqrt{a}$$

$$\ln(x^2) = (\ln x)^2 \quad 4.$$

$$\ln(x^2) = (\ln x)^2 \quad \rightarrow \quad 2 \ln x - (\ln x)^2 = 0 \quad \rightarrow \quad \ln x (2 - \ln x) = 0$$

$$\ln x = 0 \quad \rightarrow \quad x = e^0 = 1$$

$$2 - \ln x = 0 \quad \rightarrow \quad \ln x = 2 \quad \rightarrow \quad x = e^2$$

פתירת משוואות מערכיות הדורשות שימוש בלוגים:

$$1. \quad 2 \cdot 3^x = 9^x$$

: נוציא \log_3 משני האגפים:

$$\log_3(2 \cdot 3^x) = \log_3(9^x) \rightarrow \log_3 2 + \log_3 3^x = x \log_3 9$$

$$\rightarrow \log_3 2 + x \log_3 3 = x \log_3 9 \rightarrow \log_3 2 + x = 2x \rightarrow x = \log_3 2$$

$$2. \quad 3^x = 3 \cdot 2^x$$

: נוציא \log_3 משני האגפים:

$$\log_3(3^x) = \log_3(3 \cdot 2^x) \rightarrow x \log_3 3 = \log_3 3 + \log_3 2^x$$

$$\rightarrow x = 1 + x \log_3 2 \quad \rightarrow x - x \log_3 2 = 1$$

$$\rightarrow x(1 - \log_3 2) = 1 \quad \rightarrow x = \frac{1}{1 - \log_3 2}$$

$$3. \quad 4 \cdot 3^x = 2^x$$

: נוציא \log_2 משני האגפים:

$$\log_2(4 \cdot 3^x) = \log_2(2^x) \rightarrow \log_2 4 + \log_2 3^x = x \log_2 2$$

$$\rightarrow 2 + x \log_2 3 = x \quad \rightarrow 2 = x - x \log_2 3$$

$$\rightarrow x(1 - \log_2 3) = 2 \quad \rightarrow x = \frac{2}{1 - \log_2 3}$$